

Gemeente Horst aan de Maas
College van Burgemeester en wethouders
Postbus 6005
5960 AA HORST

Geacht college

Op 8 mei 2017 heeft de gemeente Horst aan de Maas de Veiligheidsregio Limburg-Noord gevraagd om advies uit te brengen in het kader van ex artikel 3.1.1 Besluit Ruimtelijke Ordening voor het bestemmingsplan Klaver 5 welke deel uit maakt van de gebiedsontwikkeling Klavertje 4, gelegen op het grondgebied van de gemeente in Venlo en Horst aan de Maas.

In het plangebied gaat de uitwisseling van treinen tussen de Railterminal en het spoorweginfrastructuur plaats vinden en wordt een spoorwegemplacement op grondgebied van de gemeente Venlo en Horst aan de Maas voorzien in het verlengde van de Railterminal tussen Klaver 5 en de bestaande spoorlijn. Het spoorwegemplacement zal bestaan uit twee aankomst-/vertreksporen, een omloopspoor (om locomotieven te kunnen verplaatsen), aan beide uiteinden een zogeheten kopspoor en een spoor dat toegang geeft naar de Railterminal. De spoorse aanpassingen bestaan uit twee onderdelen namelijk de aanpassingen aan de bestaande spoorlijnen en uit een spoorwegemplacement.

Het grondgebied is nu nog voornamelijk in gebruik voor de landbouw en moet er voor het realiseren van een spoorwegemplacement en een bedrijventerrein een herziening van het bestemmingsplan plaats vinden..

Dit advies wordt gegeven op basis van artikel 12, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen en is gebaseerd op de volgende gegevens:

- Ons advies van 19 april 2016 met kenmerk UIT010479 advies Bestemmingsplan Tradeport Noord te Venlo;
- Nota omgevingsveiligheid Klaver 4 Railterminal&spoorse aanpassingen van 22 april 2016 met projectnummer 408378.93 van antea group;
- Ons advies van 11 november 2017 met kenmerk UIT016897 advies omgevingsvergunning spoorwegemplacement Venlo Trade Port Noord;
- 170321-A3-5000 bijlage 6-ruimtegebruik Klaver 5 fase 1 van 1 april 2017;
- Op 31 maart 2017 door het Bestuur van de Veiligheidsregio vastgestelde regionaal modelbeleid 'Bluswater en bereikbaarheid'. Dit beleid is daarmee ook het nieuwe kader voor de advisering door de Veiligheidsregio/Brandweer aan de gemeenten. Het is voor WML uitgangspunt bij het ontwerp van nieuwe drinkwaternetten;

- Mail van 7 juni 2017 van het adviesbureau Arcadis namens de gemeente Horst aan de Maas met betrekking tot ons advies.

Het advies is opgesteld door mevrouw M. Besselink van de Veiligheidsregio Limburg-Noord in afstemming met de projectleider de heer M. Bouwmans van de gemeente Horst aan de Maas.

Relevante aspecten externe veiligheid (analyse)

Voor de relevante aspecten externe veiligheid wordt verwezen naar de bijlage van ons advies in het kader van het beoordelingskader van de Nota Omgevingsveiligheid Klaver 4 Railterminal&spoorse aanpassingen van 22 april 2016.

Hieronder wordt hier kort op ingegaan:

Plaats gebonden risico

Bij het realiseren van (beperkt) kwetsbare objecten moet rekening gehouden worden met de PR 10^{-6} contour van de railterminal en spoorse aanpassingen welke over het terrein komt. Op de verbeelding behorende bij Klaver 5 is een zone opgenomen waar geen kwetsbare objecten mogen worden gesitueerd.

Groepsrisico

De oriënterende waarde van het groepsrisico wordt door deze ontwikkelingen naar verwachting niet overschreden.

Risicobronnen

Op het bestemmingsplan Klaver 5 zijn de onderstaande risicobronnen relevant:

- Vervoer van gevaarlijke stoffen over de Greenportlane;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor Venlo – Eindhoven (Basisnet spoor) ;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over de A73;
- Bevi bedrijven op Klaver 4
- Railterminal met de spoorse aanpassingen;
- Windmolens langs het spoor

Het plangebied bevindt zich in het gebied tussen de spoorlijn Eindhoven-Venlo en de Greenportlane en de Eindhovenseweg. Over deze routes worden gevaarlijke stoffen vervoerd (brandbare gassen, toxische gassen, brandbare vloeistoffen en toxische vloeistoffen). Zowel het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor als de weg vormen een risico voor de omgeving als ook Bevi bedrijven in het plangebied wanneer er turbineblad afbreekt.

Mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

De onderstaande drie scenario's zijn van toepassing:

- Ongeval met een spoorketelwagon met brandbare vloeistoffen
- Ongeval met een spoorketelwagon met brandbare gassen
- Ongeval met een spoorketelwagon met toxische vloeistoffen
- Afbreken van een windturbineblad

Bereikbaarheid en ontluchting

Zoals in ons advies van de Nota Omgevingsveiligheid is aangegeven is het belangrijk dat het plangebied vanuit meerdere richtingen goed bereikbaar is en ook in het geval het noodzakelijk is om te kunnen vluchten bij een calamiteit.

Voor het ontluchten in het geval van een calamiteit is het belangrijk er geen congestie bestaat tussen vluchtende personen en aankomende hulpdiensten.

Opgemerkt moet worden dat de huidige aansluiting van de Dorperdijk op de Greenportlane vanuit verkeersveiligheid niet optimaal is. Er is een hele korte in- en uitvoegstrook waardoor het de verwachting is dat in de toekomst als de bedrijven op de omliggende Klavers zijn gevestigd het verkeer op de Greenportlane behoorlijk zal toenemen. Onze verwachting is dat daardoor het doorgaand verkeer als ook de hulpverleningsvoertuigen vanaf de Greenportlane zullen moeten afremmen wat voor gevaarlijke situaties zorgt.

De gemeente Horst aan de Maas heeft aangegeven dat in de toekomstige situatie als het bedrijventerrein gereed is nog steeds sprake is van een niet-optimale aansluiting op de Greenportlane. Maar is van mening dat er zo weinig voertuigen over de Greenportlane rijden dat het eventueel moeten remmen van voertuigen geen noemenswaardige gevaarlijke situaties oplevert.

Bedrijven Klaver 5;

Voor de reguliere incidentbestrijding bij bedrijven en voor de rampenbestrijding is het van belang dat de ontwikkelingen binnen Klaver 5, en daarmee ieder object binnen het betreffende klaverblad, vanuit minimaal twee onafhankelijke windrichtingen te benaderen is en er geen congestie bestaat tussen vluchtende personen en aankomende hulpdiensten.

De gemeente Horst aan de Maas heeft aangegeven dat de verkeersbestemming ook naar de westkant ontsluit volgens het bestemmingsplan maar in de praktijk deze verbinding zal vervallen en deze mogelijk ingericht zal worden voor de hulpdiensten.

Railterminal en bijbehorende spoorse aanpassingen

Bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen vindt in basis plaats bij de risicobron zélf De risicobron moet hiervoor ook vanuit minimaal 2 onafhankelijke windrichtingen benaderbaar zijn.

Het fietspad parallel aan de spoorverbinding is/wordt zodanig ingericht dat deze gebruikt kan worden voor de hulpdiensten bij calamiteiten op en rondom het spoor. Ook wordt er een onderdoorgang onder het spoor door gerealiseerd.

Bluswatervoorzieningen

De inzetstrategie bij de genoemde scenario's richt zich op het koelen van de aangestraalde ketelwagons, het neerslaan van de toxische dampen of het afdekken met schuim van de uitstromende vloeistoffen. Hiervoor is minimaal 240 m³/u bluswatercapaciteit benodigd ter hoogte van de railterminal.

Voor de blussing en de koeling komt men uit op een bluswatercapaciteit van minimaal 240 m³/u te weten primair 60 m³/uur, secundair 90 m³/uur en tertiair 240 m³/uur.

Voor de bluswatervoorzieningen van het plangebied wordt verwezen naar het op 31 maart 2017 door het Bestuur van de Veiligheidsregio vastgestelde regionaal modelbeleid 'Bluswater en bereikbaarheid'. Dit beleid is daarmee ook het nieuwe kader voor de advisering door de Veiligheidsregio/Brandweer aan de gemeenten. Het is voor WML uitgangspunt bij het ontwerp van nieuwe drinkwaternetten.

Opkomsttijd

Klaver 5 en de Railterminal met spoorse aanpassingen is een industriegebied. Hiervoor geldt een opkomsttijd van 10 minuten. Berekeningen laten zien dat deze tijd licht wordt overschreden. Wij adviseren u kennis te nemen van deze overschrijding en bij de uitgifte en de inrichting van percelen binnen het plangebied hier rekening mee te houden door te zorgen voor een goede ontsluiting van het plangebied en voldoende bluswater.

Zelfredzaamheid

Maatregelen op het gebied van zelfredzaamheid vergroten de mogelijkheden voor de in het effectgebied aanwezige personen om zichzelf op eigen kracht in veiligheid te brengen.

De volgende maatregelen kunnen getroffen worden om de aanwezige personen een mogelijkheid te bieden om te vluchten:

1. Gebouwen voorzien van nooduitgangen aan de niet-spoorzijde.
2. Gebouwen die gesitueerd worden tussen het spoor en de railterminal en/of de spoorse aanpassingen voorzien van nooduitgangen aan beide zijden van het gebouw.
3. De ontsluiting van bedrijfs terrein zodanig inrichten dat het terrein in iedere hoek voorzien is van een (nood)poort om het terrein te ontvluchten.
4. Scenario "ongeval gevaarlijke stoffen" expliciet opnemen in het bedrijfsnoodplan en periodiek beoefenen met de interne organisatie.

Door de Veiligheidsregio Limburg Noord is al in 2006 ten behoeve van de verantwoordingsplicht voor het bestemmingsplan Trade port Noord een slachtofferberekening gemaakt. Destijds is geconcludeerd dat de Veiligheidsregio Limburg-Noord onvoldoende is ingericht om tijdig de benodigde hulpverleningscapaciteit te kunnen verlenen. Door de genoemde ontwikkelingen en de toename van risicobronnen is de verwachting dat de benodigde hulpverleningscapaciteit verder toeneemt.

Effectbeperkende maatregelen

Geadviseerd wordt om de onderstaande ontwerpuitgangspunten, welke ook al zijn uitgewerkt in ons advies van de Nota omgevingsveiligheid paragraaf 5.5 Ontwerpuitgangspunten 19 juli 2010, te hanteren. De ontwerpuitgangspunten zijn afhankelijk van de afstand tussen het bedrijf en de railterminal met spoorse aanpassingen.

Advies m.b.t. ontwerpuitgangspunten (plas)brandscenario

Tot 60 meter van de railterminal en de spoorse aanpassingen:

- Blinde gevels, uitgezonderd de gevel(s) aan de niet-risicozijde(n), of
- Beperken glasoppervlak aan risicozijde(n);
- Gevel (incl. beglazing en kozijnen) zodanig uitvoeren dat deze tenminste 30 minuten brandwerend is conform NEN 6069, uitgezonderd de gevel aan de niet-risicozijde(n);
- Onbrandbare gevelbekleding conform brandvoortplantingsklasse 2 zoals gesteld in NEN 6065, uitgezonderd de gevel aan de niet-risicozijde(n);
- Vluchtmogelijkheden van de bron af situeren;

- Geen verblijfsruimten met grote persoonsdichtheden (klasse B1 en B2 conform tabel 1 artikel 1.1 Bouwbesluit) of verminderd zelfredzame personen aan de risicozijde van het pand situeren.

Advies m.b.t. ontwerpuitgangspunten BLEVE scenario
 Tot 330 meter van de railterminal en spoorse aanpassingen:

- Blinde gevels, uitgezonderd de gevel(s) aan de niet-risicozijde(n), of
- Beperken glasoppervlak aan risicozijde(n);
- Scherfwerende beglazing (klasse P2A conform EN 356) geplaatst in een kitsponning;
- Onbrandbare gevelbekleding conform brandvoortplantingsklasse 2 zoals gesteld in NEN 6065;
- Gebouwen uitvoeren met vlakke gevels, uitgezonderd de gevel(s) aan de niet-risicozijde(n);
- Gevelornamenten aan gebouwen minimaliseren;
- Vluchtmogelijkheden van de bron af situeren;
- Geen verblijfsruimten met grote persoonsdichtheden (klasse B1 en B2 conform tabel 1 artikel 1.1 Bouwbesluit) of verminderd zelfredzame personen aan de risicozijde van het pand situeren.

Advies m.b.t. ontwerpuitgangspunten m.b.t. toxisch scenario
 Tot 140 meter van de railterminal en spoorse aanpassingen

- Gebouwen uitvoeren met een afsluitbare ventilatie die centraal per gebouw kan worden aangestuurd. De ventilatieopeningen dienen van de risicobron af te zijn gericht.
- Vluchtmogelijkheden van de bron af situeren;
- Vermijden van gebouwfuncties met verminderd zelfredzame personen.

Advies m.b.t. organisatorische maatregelen

Geadviseerd wordt om het scenario ongeval met een spoorketelwagon op de spoorse aanpassingen op te laten nemen in de bedrijfsnoodplannen van de op Klaver 4 gelegen bedrijven.

Advies

Geadviseerd wordt:

- In de planregels op te nemen dat de bedrijven vanuit minimaal twee onafhankelijke windrichtingen te benaderen zijn en de ontsluitingsroutes voor het plangebied zodanig zijn uitgevoerd dat er bij een calamiteit geen congestie ontstaat tussen vluchtende personen en aankomende hulpdiensten;
- Om aanvullende primaire- / secundaire watervoorzieningen voor het plangebied conform het regionaal beleid te laten aanbrenge;
- In de planregels op te nemen dat voor nieuw te vestigen bedrijven de effectmaatregelen worden overgenomen.

Wij verwachten u met dit advies van dienst te zijn geweest. Heeft u nog vragen dan kunt u contact opnemen met mevrouw M. Besselink, adviseur Risicobeheersing, telefoonnummer 088-1190558 of via m.besselink@vrln.nl.

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Met vriendelijke groet,

Afdelingscoördinator Hannie Baarends